

Zaaknummer: 00001163477
Onderwerp: Prognose reserves 2025-2029
Datum raadsvergadering: 27 januari 2026

Portefeuillehouder: G.F. Ruiten
Programma: 0. Bestuur en ondersteuning

Publiekssamenvatting

De gemeente beschikt over verschillende reserves, die bedoeld zijn om toekomstige uitgaven te dekken of financiële tegenvallers op te vangen. Met de prognose reserves 2025-2029 wordt inzicht gegeven in de omvang, samenstelling en het doel van alle reserves.

Door enkele financiële aanpassingen door te voeren ontstaat er een actueel en meerjarig beeld van de gemeentelijke reserves. Dit draagt bij aan de transparantie en maakt het mogelijk om tijdig te sturen op toekomstige financiële ruimte of knelpunten.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De Prognose reserves 2025-2029 vast te stellen,
2. De financiële effecten te verwerken in de jaarrekening 2025, te weten:
 - 2.1 Overhevelingen tussen reserves
 - 2.2 Vrijval van reserves en deze te boeken ten gunste van de Algemene reserve
 - 2.3 Het verlengen van de eindtermijn reserves

Inleiding

In de commissievergadering van 31 oktober 2023 is er een toezegging gedaan dat de gemeenteraad jaarlijks geïnformeerd wordt over de omvang en samenstelling van de reserves.

Sinds het begrotingsjaar 2025 is het ook mogelijk om 10% van de vrije ruimte binnen de algemene reserve als structureel dekkingsmiddel in te zetten. De vrije ruimte binnen de algemene reserve is dat deel van de reserve die niet nodig is om de benodigde weerstandscapaciteit voor de geïnventariseerde risico's te dekken.

Tegen deze achtergrond is een analyse van de bestemmingsreserves uitgevoerd. Dit om na te gaan of er mogelijkheden zijn om (delen van) bestemmingsreserves aan de algemene reserve toe toevoegen opdat de vrije ruimte groter wordt.

De uitgebreide analyse van de reserves is grotendeels afgerond, de eerste uitkomsten zijn verwerkt in de prognose 2025-2029. Voor een aantal reserves zijn de analyses nog niet afgerond en worden daarom niet meegenomen is een voorstel tot vrijval ten gunste van de algemene reserve. Deze worden verwerkt in de volgende actualisatie.

Beoogd effect

De prognose heeft twee beoogde effecten:

1. Raad en college beschikken over actueel en transparant inzicht in de omvang, samenstelling en bestemming van de reserves, zodat zij goed onderbouwde keuzes kunnen maken.
2. De reserves sluiten aantoonbaar aan bij de kaders uit de Nota Reserves en Voorzieningen van 2023, waardoor de financiële positie van de gemeente robuust en consistent wordt geborgd.

Kader

De prognose reserves 2025-2029 is opgesteld conform de Nota Reserves en voorzieningen van 2023.

Argumenten per beslispunt

1. De Prognose reserves 2025-2029 vast te stellen

Het vaststellen van de prognose reserves biedt de raad inzicht in de meerjarige financiële kaders en ondersteunt een verantwoord besluitvormingsproces.

Het document prognose reserves 2025-2029 bevat:

Een samenvattend verloopoverzicht van de reserves voor de periode 2025 t/m 2029 met het jaarlijkse eindsaldo van elke reserve en de totaalstand per jaareinde (2025–2029).

Een gestructureerd overzicht van alle aanwezige reserves, met per reserve een analyse van:

- Het formele kader (inclusief doelstelling, basis, en – indien van toepassing – einddatum vanuit raadsvoorstel, en functienaam budgethouder);
- De financiële parameters (stortingen, onttrekkingen, eventuele bodem en plafond);
- Een actuele heroverweging van de nut en noodzaak van de reserve, ter besluitvorming door de raad;
- Het verwachte financiële verloop over de periode 2025 tot en met 2029 waarbij de geplande uitgaven en meerjarige ramingen geactualiseerd worden;

2. De financiële effecten te verwerken in de jaarrekening 2025, te weten:

2.1 Overhevelingen tussen reserves

2.2 Vrijval van reserves (ten gunste van de Algemene reserve)

2.3 Het verlengen van de eindtermijn reserves

Het tijdig en correct verwerken van overhevelingen, vrijval en verlenging van reserves is essentieel voor een transparante en betrouwbare jaarrekening, zodat het bestuur en de raad goed geïnformeerde besluiten kunnen nemen over toekomstige investeringen en beleidskeuzes.

2.1: Overhevelingen tussen reserves

Reserve (van)	Reserve (naar)	Voorgestelde overheveling (X 1000)	Overwegingen tot overheveling
Groot onderhoud gebouwen (B067)	Reserve kapitaallasten (B087)	586	Er wordt voorgesteld om de reserve te gebruiken ter dekking van de kapitaallasten van de verbouwing van de Parelhof. Het saldo van de reserve Groot onderhoud gebouwen dient hiervoor overgeheveld te worden naar de

			kapitaallastenreserve, zodat de reserve groot onderhoud gebouwen opgeheven kan worden.
--	--	--	--

2.2: Vrijval reserves (ten gunste van de Algemene reserve)

Reserve	Prognose eindstand 2025	Voorgestelde vrijval Reserve (X 1000)	Overwegingen tot vrijval en eventueel tot opheffing
B029 Reserve Onderwijshuisvesting AZC leerlingen	440	440*	Gevormd op basis van het raadsbesluit van 27 oktober 2015 (RB2015102), uit een eenmalige COA-uitkering voor AZC-huisvesting (OHBA-regeling). Geen bestedingsplan of mutaties verwacht.
Reserve bedrijfsvoering werkvoorraad CUP (B056)	38	38*	Er is geen bestedingsplan voor de reserve college uitvoeringsprogramma van de voormalig gemeenten Heerhugowaard.
B057 Reserve Expertisecentrum	922	922*	Besluit 2018: risicoafdekking lagere inkomsten algemene uitkering Heliomare-leerlingen. Het expertisecentrum is afgerond.
B059 Reserve Projecten leefomgeving en voorz.	1.624	1.157	In 2019 gevormd vanuit algemene reserve (€9,1 mln). Circa €1,2 mln zonder bestedingsplan.
B087 Reserve Kapitaallasten	18.142	1.132	Bestemd voor dekking kapitaallasten van diverse investeringen. Actueel: circa €1,1 mln niet benodigd door vervallen toevoeging uit voormalige reserve School en Sporthal De Draai.
B088 Reserve Harmonisatie buitensportaccommodaties	835	835*	Bestemd voor compensatie herinvesteringen van drie geprivatiseerde clubs (m.n. kunstgrasvelden). Gemeente vergoedt dit conform <i>Beleidsplan harmonisatie buitensportaccommodaties en subsidie sportclubs</i> . Eventuele bijdragen kunnen via "activa van derden" met verwerking van kapitaallasten in de begroting.
Totaal		4.524	

2.3: Het verlengen van de eindtermijn reserves

Nog niet alle doelstellingen waarvoor de **Reserve Organisatieontwikkeling en kosten dienstverlening** (B084) is gevormd zijn bereikt, daarom wordt voorgesteld om de reserve in stand te houden tot en met 2027. Eind 2025 bedraagt het saldo van deze reserve € 161.000.

Kanttekeningen en risico's

In relatie tot beslispoint 1:

- De prognose draagt bij aan transparantie.
- Het besluit geeft uitvoering aan de toezegging van de wethouder financiën om jaarlijks inzicht te bieden in de reserves.
- Door nu al een prognose te maken, ontstaat een meerjarig beeld (2025–2029), waardoor toekomstige financiële ruimte en knelpunten tijdig zichtbaar worden.

In relatie tot beslispoint 2:

- Met de aanpassingen worden de reserves in lijn gebracht met de Nota Reserves en voorzieningen van 2023.

Alternatieven

- Geen wijzigingen doorvoeren en de huidige reserves ongewijzigd laten leidt echter tot een achterstand in uitvoering van de Nota Reserves en voorzieningen en tot een gebrek aan actueel inzicht voor raad
- Een verkorte prognose opstellen zonder meerjarenbeeld geeft wel een basaal inzicht, maar mist de mogelijkheid om vroegtijdig te sturen op toekomstige ontwikkelingen.
- Alleen rapporteren bij de jaarrekening, echter dit voldoet niet aan de toezegging om bij de begroting/kadernota jaarlijks inzicht te geven.

Samenwerking en participatie

Over de prognose reserves heeft geen samenwerking of participatie met externe partijen plaatsgevonden. Het vaststellen van de prognose reserves is een recht dat aan de gemeenteraad is voorbehouden.

Financiën

Na vaststelling door de raad zullen de financiële effecten vanuit dit besluit worden verwerkt in de jaarrekening 2025.

Met dit besluit wordt € 4.524.000 toegevoegd aan de algemene reserve. Dit betekent dat de mogelijkheid om 10% van de vrije ruimte binnen de algemene reserve in te zetten als structureel dekkingsmiddel met € 452.400 toeneemt.

Communicatie

N.v.t.

Uitvoering

- Na vaststelling door de raad worden de besluiten verwerkt in de jaarrekening 2025 en in de definitieve prognose reserves 2025-2029
- Vanaf 2026 wordt de prognose reserves jaarlijks bij het opstellen van de begroting van het volgend begrotingsjaar geactualiseerd en aan de raad aangeboden.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

Bijlage 1: Prognose reserves 2025-2029

Bijlagen ter informatie

Bijlage 2: Nota reserves en voorzieningen Dijk en Waard 2023